

Redactează un eseu de minimum 900 de cuvinte despre *condiția țaranului*, așa cum se reflectă în romanul *Ion* de Liviu Rebreanu.

În redactarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- a) prezentarea trăsăturilor textului narativ care fac posibilă încadrarea textului într-o tipologie, într-un curent cultural/literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică;
- b) analiza a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru ilustrarea temei și a viziunii despre lume a autorului (de exemplu: *acțiune, conflict(e), relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțele comunicării narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj* etc.);
- c) evidențierea condiției țaranului prin referirea la două episoade/secvențe comentate, semnificative pentru evoluția conflictului/conflictelor;
- d) exprimarea argumentată a unui punct de vedere despre condiția țaranului, din perspectiva finalului/deznodământului.

PLAN DE LUCRU

1. INTRODUCERE

- perspectiva generală asupra temei și asupra personajului reprezentativ pentru condiția țaranului.
  - ✓ lumea satului românesc și figura țaranului au reprezentat surse de inspirație pentru mulți scriitori (Ioan Slavici, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Marin Preda);
  - ✓ numeroase voci ale criticii literare consideră că spațiul românesc se asociază unei culturi țărănești, devenită o adevărată emblema identitară;
  - ✓ romanul *Ion* al lui Liviu Rebreanu abordează o temă reprezentativă pentru spațiul românesc: problematica pământului, considerată de autor „însăși problema vieții românești”.

2. CUPRINS

- a) prezentarea trăsăturilor textului narativ care fac posibilă încadrarea textului într-o tipologie, într-un curent cultural/literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică;
  - ✓ încadrarea tipologică a romanului: interbelic, realist, obiectiv, social, rural, de creație (G. Ibrăileanu), doric (N. Manolescu);
  - ✓ romanul se încadrează într-o tematică tradițională rurală, dar Liviu Rebreanu depășește tendința moralizatoare privind și personajele și universul creat cu detașare, într-o viziune integratoare despre care autorul mărturisește: „Durabilitatea ei (n.n. a literaturii) atârână numai de cantitatea de viață veritabilă pe care o cuprinde”;
  - ✓ romanul este construit pe principiul verosimilității, al relatării sobre, impersonale, omnisciente, cu relatare la persoana a III-a;
  - ✓ geneza romanului arată studiul atent al realității și transfigurarea acesteia în ficțiune: figura protagonistului devenită reper pentru condiția țaranului are la bază două momente reprezentative reținute de Rebreanu (surprinderea unui țaran sărutând pământul și discuția cu un țaran sărac);

- b) analiza a patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru ilustrarea temei și a vizunii despre lume a autorului (de exemplu: *acțiune, conflict(e), relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.*);
- ✓ prezentarea subiectului romanului (succint);
  - ✓ construcția circulară a romanului creează impresia de „corp sferoid”;
  - ✓ structura simetrică rezultă din organizarea materialului epic în două părți (*Glasul pământului* și *Glasul iubirii*) și relația incipit-final (imaginea drumului și a horei);
  - ✓ tehnica planurilor paralele determină prezența planului țărănimii și a planului intelectualității.
- c) evidențierea condiției țăranului prin referirea la **două episoade/secvențe comentate**, semnificative pentru evoluția conflictului/conflictelor;
- ✓ Ion – personaj eponim, monumental, reprezentativ pentru categoria țăranilor înfrățiți cu glia, dar individualizat prin patima pentru pământ;
  - ✓ două scene reprezentative, comentate: de exemplu, scena inițială a horei duminicale (conflictul exterior dintre Vasile Baciș și Ion), scena sărutării pământului (Ion și pământul-ibovnică), scena dansului miresei (Ion dansează cu Florica și aude iar „glasul iubirii”), scena morții (Ion învins de pământul-stihie).
- d) exprimarea argumentată a unui punct de vedere despre condiția țăranului, din perspectiva finalului/deznodământului.
- ✓ exprimarea opiniei personale, a adeziunii/ dezacordului cu privire la o opinie din critica literară referitoare la personajul Ion.

3. CONCLUZIE

- rezolvarea problemei existențiale țărănești este dată de obținerea/păstrarea pământului;
- Ion este un personaj memorabil, un țăran care iese, până la urmă, din limitele unui tip uman; povestea lui este „istoria unui eșec”, așa cum definea eseistul englez E. M. Forster romanul realist.

Recomandări:

- Atenție la organizarea paragrafelor: eseul poate avea minimum șase paragrafe (corespunzătoare planului de mai sus) și maximum zece.
- Nu uita că tema eseului este **condiția țăranului**. Așa că în fiecare paragraf trebuie să se regăsească această sintagmă sau o structura sinonimă.
- Notează bibliografia la finalul eseului; de exemplu:
G. Călinescu, Istoria literaturii române de la origini până în prezent, Editura Semne, București, 2008.